

**concerto
BUDAPEST**

HÁRMASVERSENY

ÉVADNYITÓ KONCERT

2016.09.30. 19:30

ZENEAKADÉMIA

2016. SZEPTEMBER 30.
PÉNTEK 19:30

Zeneakadémia

BEETHOVEN

G-dúr Románc, op.40

BEETHOVEN

C-dúr Hármasszónya zongorára,
hegedűre és csellóra zenekarral, op.56

BARTÓK

Concerto

Közreműködik

Balogh Ádám zongora

Devich Gergely cselló

Pusker Júlia hegedű

Concerto Budapest Szimfonikus Zenekar

Vezényel

Keller András

BALOGH ÁDÁM

Zeneiskolai tanulmányai alatt sorra nyerte az országos zenei versenyeket, egyebek között kétszer végzett az Országos Zeneiskolai Ferenczy György Zongoraverseny élén. 2011 óta a Zeneakadémia Kivételes Tehetségek Osztályának hallgatója. 2013-ban a milánói nemzetközi Piano Talents versenyt korcsoportjában megnyerte, majd a kategória győztesek versenyén is első díjat nyert, ezzel a megmérettetés fődíját is elhozta, összesen mintegy 100 induló közül bizonyult a legjobbnak. A 2015. évi Cliburn Junior nemzetközi zongoraversenyen a legjobb 12 között végzett.

DEVICH GERGELY

Gordonkaművész, a Liszt Ferenc Zeneakadémia Kivételes Tehetségek Osztályának hallgatója, Mező László növendéke. Számos verseny díjazottja, Junior Prima-díjas tehetség. 2014-ben ő képviselte Magyarországot az Ifjú Zenészek Eurovíziós Versenyén Kölnben, ahol III. díjat kapott. Részt vett Várdai István, Fenyő László, Oleg Kogan, Perényi Miklós, Adrian Brendel, Déri György és Varga István mesterkurzusain. Szólistaként fellépett már a Budapesti Fesztiválzenekarral, a Concerto Budapesttel, az Anima Musicae és a Liszt Ferenc Kamarazenekarral, a MÁV Szimfonikusokkal és a Zuglói Filharmóniával.

PUSKER JÚLIA

5 évesen kezdett hegedülni. Országos versenyek első helyezettje, valamint nemzetközi versenyek díjazottja. 1998-ban és 2001-ben I. díjat szerzett a szombathelyi Országos Koncz János Hegedűversenyen. 2005-től volt a Zeneakadémia Kivételes Tehetségek Osztályának hallgatója. 2008 nyarán a Mosonmagyaróváron rendezett Flesch Károly Hegedűversenyen a megosztott harmadik helyezését kapta. 2009 februárjában pedig a Zeneakadémián rendezett VII. Országos Zenekari Versenyen kiemelkedő hangszeres produkcióért különdíjban részesült a kecskeméti Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola növendékeként. 2011-től a londoni Royal Academy of Music hallgatója, Pauk György tanítványa. Kodály Zoltán- és Junior Prima-díjas művész.

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR

A Concerto Budapest Magyarország egyik vezető nagyzenekara, történelmi múlttal és a fiatal zenészek dinamizmusával. Nagy ívű és innovatív műsor-szerkesztésével, egyéni hangzásával új szintet hozott a magyar zeneéletbe. Az elmúlt években számos nemzetközi fesztiválra, Európa, Amerika és a Távol-Kelet rangos koncerttermeibe is meghívást kapott. A Concerto Budapest visszatérő vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Gennady Rozhdestvensky, Heinz Holliger, Isabelle Faust, James Galway, Jevgenyij Koroljov. Művészeti igazgatója 2007 óta Keller András, hegedűművész, karmester, a Keller Quartet alapítója. Keller szólistaként, koncertmesterként és kamarazenészként is világszerte elismert muzikus. Számtalan nemzetközi díja mellett Magyarországon elnyerte a Liszt Ferenc, illetve a Bartók-Pásztory-díjakat. 2016. januárja óta a londoni Guildhall School of Music and Drama hegedű professzora.

Ludwig van BEETHOVEN G-dúr Románc

Ha kimondjuk Beethoven nevét, reflexszerűen drámai, erőteljes kontrasztokban gazdag, heroikus, küzdelmes majd diadalmas zenére gondolunk. A hegedűre és zenekarra írt két Románc mindennek ellentéte. Szelíd, daloló, nyugalmas. A kettő közül az F-dúr keletkezett előbb (1798-ban), a négy évvel későbbi G-dúr azonban hamarabb látott nyomtatásban napvilágot. A darab formája öt részre bontható (A-B-A-C-A), amelyben a C-nek jelzett rész hagyja el az alaphangnemet, de nem távolodik messzire: e-moll hangnemű. A művet – ez nem volt szokásos a korban – a szólista kezdi, zenekari kíséret nélkül.

Ludwig van BEETHOVEN C-dúr Hármasszerenye

A C-dúr Hármasszerenye (Op. 56) nagyjából egyidős a G-dúr románccal: 1803-ban vetette papírra alkotója. Anton Schindler, Beethoven egykori famulusa szerint zongoraszólamra eredetileg Rudolf főherceg számára készült volna – ez magyarázza, hogy bár mutatós, de nem túlzottan nehéz (a későbbi éresek tizenévesek voltak még). Rudolf végül nem játszotta el: a bemutatóra csak öt év múlva került sor, s már az időközben megjelent partitúra ajánlása sem Rudolfnak, hanem Lobkowitz hercegnek szól. A három tételes műre első sorban elegancia, kecsesség, csillogás jellemző. A kétrészes lassútétel voltaképp bevezető a finaléhoz, amely Rondo alla Polacca: a lengyeles (polonéz-ritmusú) zene ebben az időben ugyancsak úriak, elegánsnak számított. Érdekesége e tételnek, hogy a vége felé a polonéz $\frac{3}{4}$ -es ritmusa helyett rövid időre $\frac{2}{4}$ -re vált: ezt a szakaszt egyes zenetudósok talán nem alaptalanul magyarosnak érzik.

BARTÓK Béla Concerto

A Concerto – Bartók Béla egyik legnépszerűbb zenekari alkotása – az Egyesült Államokban keletkezett. Bartók 1940 őszén hagyta el hazáját és Európát, miután az itteni helyzetet kilátástalannak érezte. Biztonságot és tisztességet remélt. Utóbbiban hamarosan csalódnia kellett. Feleségével, Dittával a vártnál kevesebb koncertlehetőséget kapott, műveit vezető

amerikai együttesek nemigen játszották. Súlyosbította helyzetét fokozódó betegsége. Válságos pillanatban jött a nem remélt segítség: Serge Koussevitzky, a Bostoni Szimfonikus zenekar vezetője kereste fel a zeneszerzőt betegágyánál, s ajánlott fel ezer dollárt egy új kompozícióért, ötszázat állítólag azonnal át is adott. (Ma már tudjuk, Szigeti Józseftől indult ki a megbízás ötlete). Bartóknak ez visszaadta életkedvét. Viszonylag rövid idő alatt öt tételt alkotott. A maga-fogalmazta rövid ismertetőben így jellemezte az új kompozíciót: „a mű általános hangulata – a tréfás második tételtől eltekintve – fokozatos átmenetet képvisel az első tétel komolyságától és a harmadik gyászos siratóénekeitől a zárótétel életigenléséig”. Az egyes tételeknek alcímük is van. Az *Introduzione* lassú kezdet után élénkebb tempójú, szonáta szerkezetű tétel, fanfárszerű fő témával, a „kidolgozási” részben rézfúvós fugato-szakaszokkal. A második neve: *Párok játéka* (*Gioco delle coppie* a nyomtatott partitúra szerint, a kéziratra Bartók *Presentando le coppie-t* írt). A kisdob kezdi a tételt, majd párosával mutatkoznak be a fúvósok: a fagottok szext, az oboák terc, a klarinétok szeptim, a fuvolák kvint, a szordinált trombiták szekund hangközökben. A tétel közepén korálszerű zene szól, majd visszatért az első rész, némi variációval (pl. kettő helyett három fagott szól, stb.) Végül ismét megszólal a kisdob. ki. Nem kizárt egyébként, hogy Bartók itt egy korábbi tervét valósította meg, illetve gondolta tovább: kapott ugyanis régebben egy ajánlatot balettzene írására. A bemutatkozó párokat nem nehéz különböző jelmezű-karakterű táncos-párokként elképelnünk. A harmadik tétel szenvedélyesen szomorú *Elégia*, téveszthetetlenül magyaros, régi stílusú parlando népdalokra emlékeztető fő témával. Valomás a távoli hazáról, amelyben a Kékszakállú opera zenéje is felidéződik (igaz, nem szó szerint, inkább csak jellegében-hangulatában a hatodik ajtó, a *Könnyek tava*). Az ezt követő negyedik tétel, a megszakított *intermezzo* (*Intermezzo interrotto*) sokféle utólagos spekulációra, illetve misztifikációra adott alapot. Tény: egy kedves, meghitt hangulatú muzsikát furcsa indulóféle szakít meg – de végül is hiába: a bevezető dallama visszatér. Egyesek szerint a megszakítók „durva, csizmás emberek” volnának (ezt a verziót örökítette át Sándor György, aki állítólag magától a zeneszerzőtől hallotta), s a

durva zene operett-idézet volna Lehártól. Bartók Péter, a zeneszerző ifjabb fia azonban úgy tudja, édesapja itt egy Sosztakovics-témát karikíroz. A VII., ún. Leningrádi szimfóniát az Egyesült Államokban is bemutatták (ne feledjük, a Szovjetunió akkor az USA szövetségese volt). Bartók rádión hallgatta a koncertet és kissé kiábrándítónak találta, hogy Sosztakovics az első tételben milyen sokszor ismételtet egy egyszerű induló-dallamot. A Concertóban azt akarta bizonyítani, hogy a kevesebb olykor több, hatásosabb. Az alapvetően lefelé haladó skálázó téma majdnem fordítottja annak az előtte és utána felhangzó, felfelé lépegető, csúcspontján visszahajló melodianak, amelyet a huszas-harmincas évek Magyarországon csaknem mindenki ismert. Vincze Zsigmond operett-dallamáról van szó, amely a színpadi műtől függetlenül vált slágerré. Szövege: „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország”. A finale fanfárral kezdődik és egyike azoknak a tételeknek, amelyekben Bartók boldog jövőt, reményt hirdet. Az igen virtuóz darabban akad olyan részlet is, amelyben mintha amerika hangja, a jazz is megszólalna (ámbár csak diszkrét távolságból), s az utolsó tétel a kezdődarab egyik jellegzetes témáját is felidézi. A bemutatóra 1944 december elsején került sor – óriási sikerrel.

10.22.

A HALLGATÁS NAPJA / BMC

A Concerto Budapest, az UMZE

és a BMC egynapos kortárs zenei fesztiválja

11.01.

ROZHDESTVENSKY ÉS POSTNIKOVA / ZAK

Liszt / Schubert / Berlioz

#Tradíciók bérlet

11.15.

A NÉGY ELEM / VIGADÓ

Liszt / Szőlössy / Szent Efrém / Hamar

#Magyar Kincsek bérlet

11.25.

2016.11.25. EGY AMERIKAI PÁRIZSBAN / MÜPA

Gerschwin / Ravel / Lortie / Rácz

#Favoritok bérlet

concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ZENAKADÉMIA
KONCERTKÖZPONT

 inforádió

hetiválasz

 klasszik
rádió 92.1

VizPlusz kedvezménykártya
www.vizpluszkartya.hu